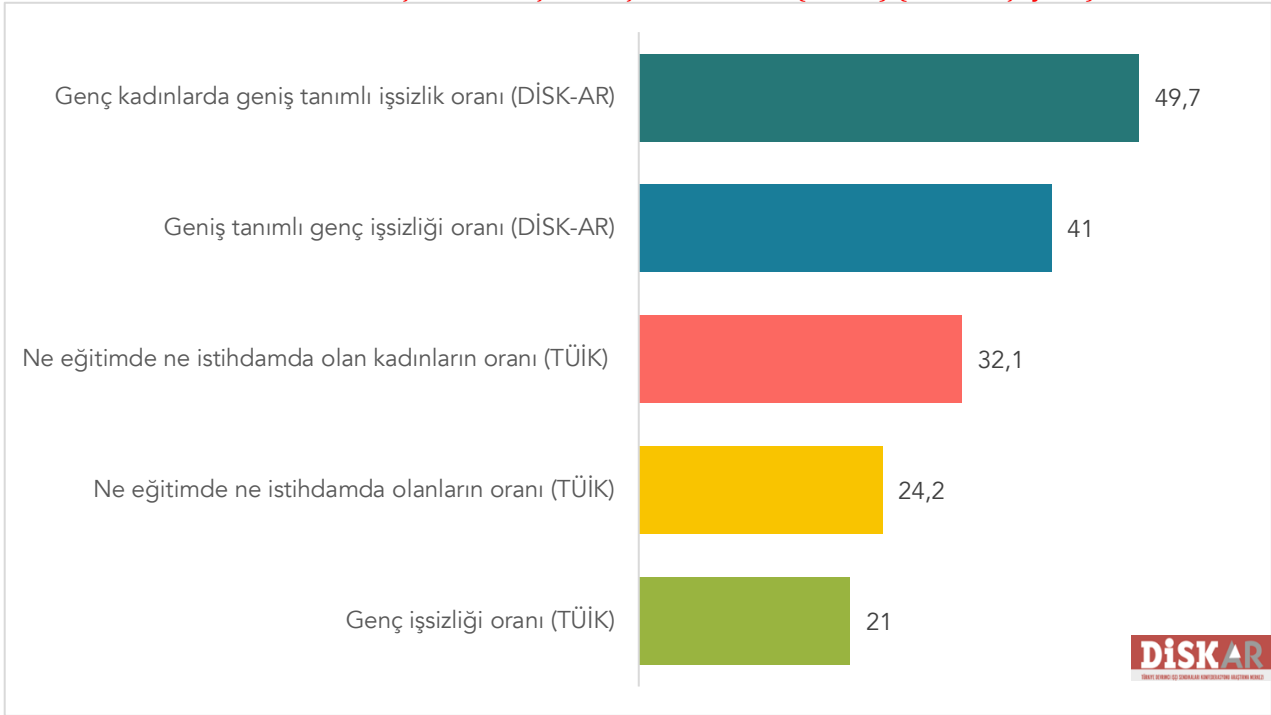


## 19 Mayıs'ta Gençler ya İşsiz ya da Asgari Ücretli!

### Geniş Tanımlı Genç İşsizliği Yüzde 41!

Grafik 1: 15-24 Yaş Arası Gençlerde İşsizlik Türleri (Yüzde) (2022 1. Çeyrek)



Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2022 1. Çeyrek. DiSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

- ✓ TÜİK'e göre dar tanımlı genç işsizliği yüzde 21 iken DiSK-AR hesaplamasına göre geniş tanımlı genç işsizliği yüzde 41!
- ✓ Geniş tanımlı genç işsiz sayısı 2,3 milyon!
- ✓ Her dört gençten biri ne eğitimde ne istihdamda (NEET)!
- ✓ Türkiye'de genç işsizliği dünya ortalamalarından yüksek!
- ✓ Genç işsizliği AKP döneminde yükseliyor!
- ✓ Yükseköğrenim mezunu gençlerin ezici çoğunluğu asgari ücretle çalışıyor!

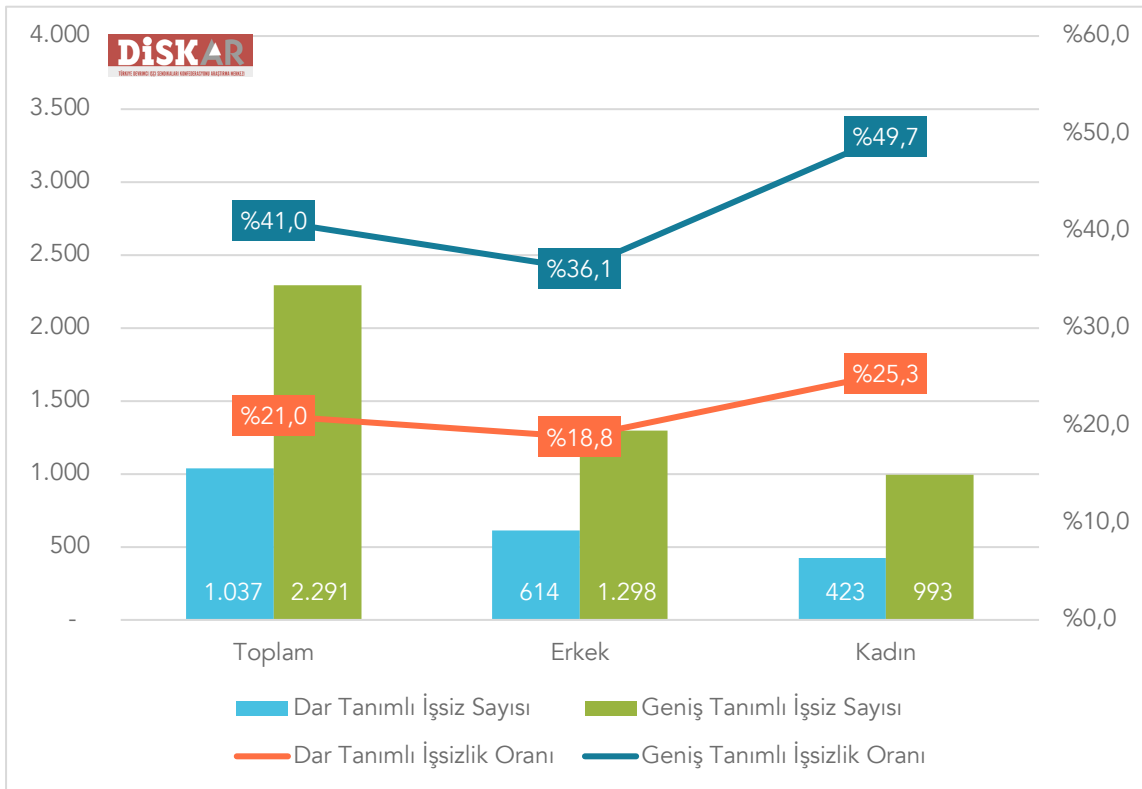
- DiSK-AR 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle özel bir gençlik bülteni hazırladı. Bültende Türkiye'de ve dünyada genç işsizliği ile gençlerin işe başlama ücretleri ele alınıyor.

## 2,3 Milyon Genç İşsiz!

Türkiye’de halihazırda yüksek olan genç işsizliği oranları salgın döneminde daha da arttı. Covid-19 döneminin işgücü piyasalarında yarattığı tahribattan gençler daha fazla etkileniyor. Salgın döneminde gençler işgücü piyasasından daha hızlı çekildi. İşi olmayan milyonlarca genç ya iş aramayı bıraktı ya da işgücü piyasasına girişlerini geciktirdi.<sup>1</sup>

İş aramaktan vazgeçen, iş bulmaktan ümidini kesen ve işgücü dışına çıkan gençlerde hem dar hem geniş tanımlı işsizlik oranı artmaya devam ediyor. TÜİK 2022 1. çeyrek verilerine göre gençlerde dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 21 iken DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden hareketle hesaplanan geniş tanımlı işsizlik oranı<sup>2</sup> ise yüzde 41’dir (Grafik 1, Grafik 2). Böylece geniş tanımlı genç işsizliği dar tanımlı genç işsizliğinden 20 puan yüksektir.

**Grafik 2: 15-24 Yaş Arası Gençlerde Dar ve Geniş Tanımlı İşsiz Sayıları ve İşsizlik Oranları (Bin) (Yüzde) (2022 1. Çeyrek)**



Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2022 1. Çeyrek. DİSK-AR tarafından hesaplanmıştır.

Genç kadınlarda işsizlik oranı daha da vahim bir durumdadır. Genç kadınlarda dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 25,3 ve geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 49,7 düzeyindedir. 15-24 yaş arası erkeklerde dar tanımlı işsizlik yüzde 18,8 ve geniş tanımlı işsizlik yüzde 36,1 olarak

<sup>1</sup> ILO (2021), World Employment and Social Outlook Trends 2021, Haziran 2021.

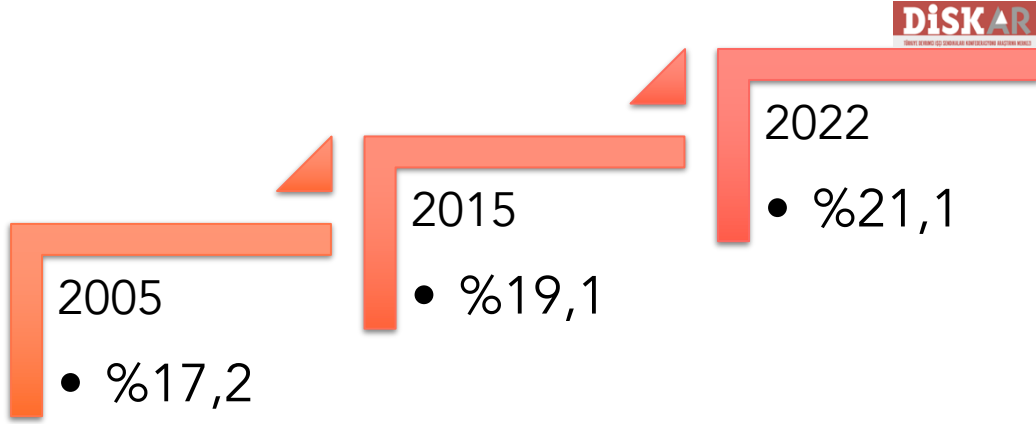
[https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms\\_795453.pdf](https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_795453.pdf) (Erişim: 17 Ağustos 2021)

<sup>2</sup> Geniş tanımlı işsizlik metodolojisine ilişkin not bültenin sonunda yer alıyor.

gerçekleşti (Grafik 2). Böylece dar tanımlı işsizlik geniş tanımlı işsizlikten erkeklerde 17,3 puan ve kadınlarda ise 24,4 puan yüksek seyretmektedir.

TÜİK'e göre ne eğitimde ne istihdamda olan (NEET) gençlerin oranı ise yüzde 24,2'dir. Böylece her dört gençten biri ne eğitimde ne istihdamda yer almaktadır (Grafik 1).

Grafik 3: AKP'li Yıllarda Genç İşsizlik Oranları (Yüzde) (2005-2015-2022)



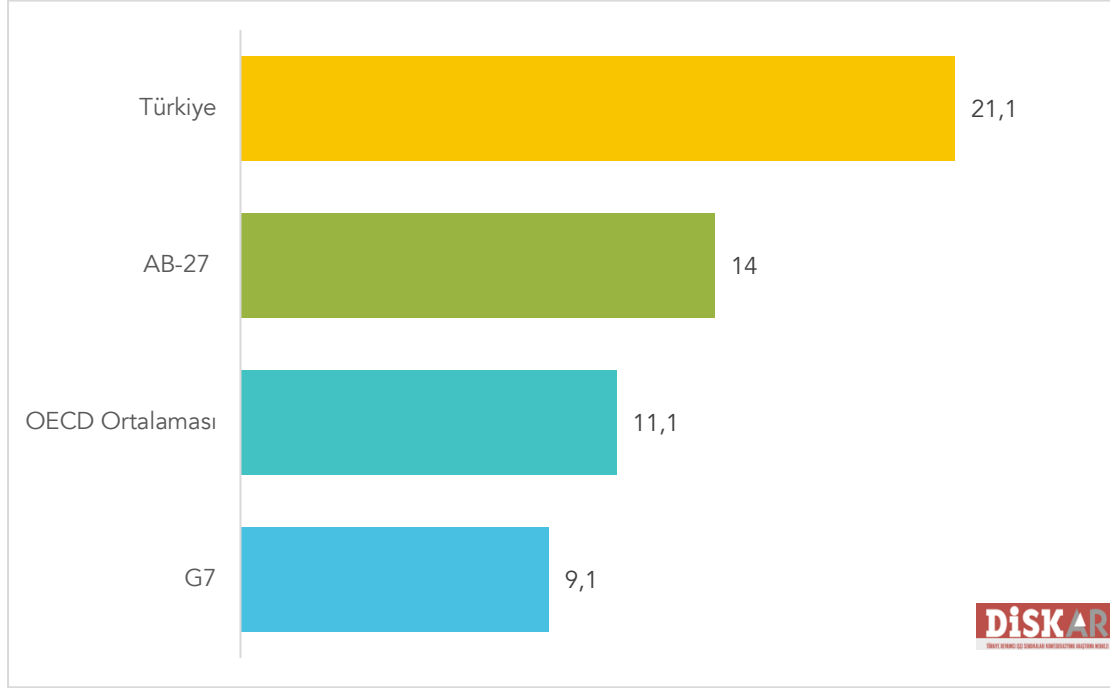
Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2022 1. Çeyrek. DİSK-AR tarafından hesaplanmıştır. Veriler ilgili yılların 1. çeyrek döneminde aittir.

Öte yandan Türkiye'de dar tanımlı işsizlik oranı da artma eğilimini sürdürmektedir. 2005 yılında yüzde 17,2 olan gençlerde işsizlik oranı 2015 yılında yüzde 19,1'e yükseldi ve 2020 yılında ise yüzde 21,1 oldu (Grafik 3). Böylece gençlerde işsizlik oranı AKP döneminde yaklaşık 5 puan artmış oldu.

## Türkiye'de Genç İşsizliği Dünyada Ön Sıralarda!

Türkiye'de genç işsizliği AB-27, OECD ve G27 ülke ortalamalarından yüksek durumdadır. Mart 2022 verilerine göre genç işsizliği G7 ülkeleri ortalamasında yüzde 9,1, OECD ortalamasında yüzde 11,1, AB-27 ülkeleri ortalamasında yüzde 14'tür (Grafik 4). Türkiye, yüzde 21,1 olan dar tanımlı genç işsizliği ile dünyada ön sıralarda yer almaktadır.

Grafik 4: OECD, AB-27, G7 Ülkeleri Ortalamasında ve Türkiye’de 15-24 Yaş Arası Gençlerde İşsizlik Oranları (Mart 2022)



Kaynak: OECD, Unemployment rate by age group, <https://data.oecd.org/unemp/unemployment-rate-by-age-group.htm#indicator-chart>, (Erişim 17 Mayıs 2022).

Öte yandan artmaya devam eden geniş tanımlı genç işsizliği ise 2021 verilerine göre 27 AB üyesi ülke ortalamasında yüzde 30,7’dir.<sup>3</sup> Türkiye’de geniş tanımlı genç işsizliği ise yüzde 41 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye’de geniş tanımlı genç işsizliği AB ortalamalarından yaklaşık 10-12 puan yüksektir.

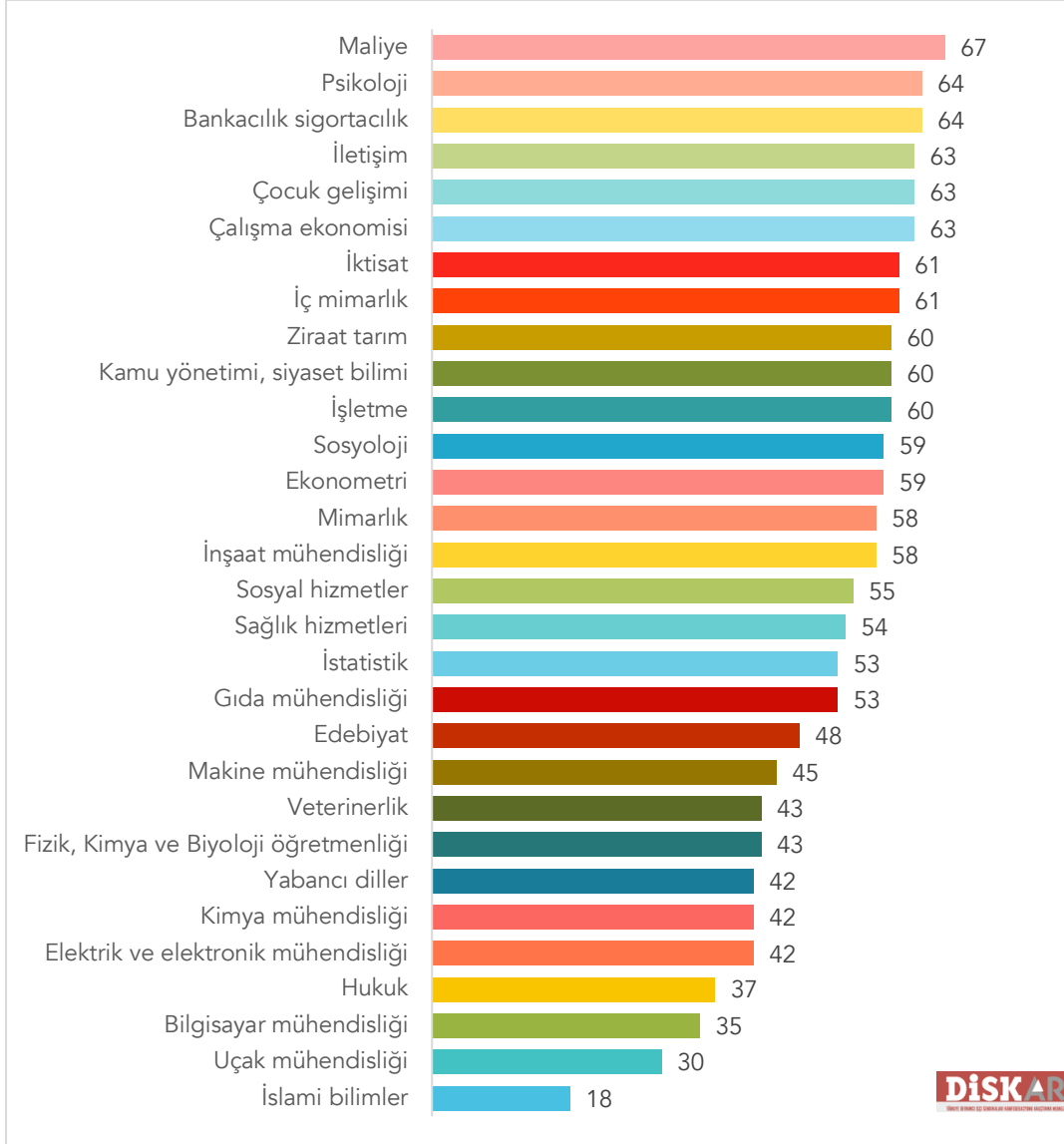
## Yükseköğrenim Mezunu Gençler Asgari Ücretli!

Gençlerin birçoğu iş bulamazken yükseköğrenim mezunu gençlerin giriş ücretleri ise asgari ücret civarında kalmaktadır. Tıp fakültesi mezunları dışında bir fakülteden mezun olan gençlerin çok büyük bir bölümü asgari ücret civarında bir ücretle çalışıyor.

Mühendislik fakültesinden mezun gençlerden ücretlerinin asgari ücrete yakın bir ücretle işe başlayanların oranı yüzde 40-50 dolaylarındadır. Sosyal bilimler, iktisadi ve idari bilimler mezunlarında bu oran yüzde 60’larda seyretmektedir (Grafik 5). En iyi ücretle işe başlayanlar ise İslami bilimlerden mezun gençlerdir. İslami bilimler mezunlarında asgari ücret civarında bir ücretle işe başlayanların oranı yüzde 18’dir (Grafik 5). Gençlerin güvenceli işlerde çalışmaları için üniversite mezunu olmalarının yetmediği görülmektedir.

<sup>3</sup> Eurostat, Labour market slack by sex and age (annual data), [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi\\_sla\\_a/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_sla_a/default/table?lang=en), (Erişim: 17 Mayıs 2022).

**Grafik 5: Yükseköğrenim Mezunu Gençlerden Asgari Ücret Civarında Bir Ücretle İşe Başlayanların Oranı (Yüzde) (2019)**



Kaynak: Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi, Üni-veri projesi veriler. DİSK-AR tarafından düzenlenmiştir.

### **Metodolojik Not: Geniş Tanımlı İşsizlik**

TÜİK tarafından manşet işsizlik verisi olarak kullanılan dar tanımlı işsizlik oranı “İşsizler / İşgücü” formülü ile elde edilmektedir. TÜİK metodolojisinde referans döneminde istihdamda olmayan kişilerden iş bulmak için son 4 hafta içinde aktif bir iş arama kanalını kullanarak iş arayan veya iş bulmuş olduğu için iş aramayan ve üç ay içerisinde işe başlayacak kişiler işsiz kabul edilmektedir.

Geniş tanımlı işsizlik (âtil işgücü) oranı ise “(İşsizler + Zamana bağlı eksik istihdam + Potansiyel işgücü) / (İşgücü + Potansiyel işgücü)” formülü ile elde edilmektedir. Geniş tanımlı işsizlik, işsizlerin yanında potansiyel işgücü adı verilen iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar (ümitsiz ve diğer) ve iş arayan ancak işbaşı yapamayacak olanlar ile zamana bağlı eksik istihdamı da kapsamaktadır.